А навакол шумела вясна. Радавалася ўсё жывое. Толькі людзі не маглі радавацца. Людзі ваявалі.

І. П. Шамякін

Чарадзейная машына часу

Уявім сабе, што мы валодаем незвычайнай машынай часу, якая круціцца і можа пераносіць нас у розныя прамежкі жыцця. І тады мы лёгка апынемся ў мінулым ці, наадварот, у будучыні. Але на гэты раз няхай тая чарадзейная машына перанясе нас у 1941 год, пра які мне расказвала мая бабуля Марыя.

…Аднаго летняга дня немцы акружылі нашу вёску, забралі кароў, свіней, авечак. Пасля раздзялілі нас: старых і дзяцей у левы бок, а маладых у правы. Нашу шырэнгу пагрузілі ў машыны і павезлі на захад.

Мы доўга-доўга ехалі. Прыехалі ў нейкі горад, і немец грозна загадаў вылазіць. Мы размясціліся ў будынку. Вячэраць не было чаго, і мы, не еўшы, ляглі спаць.

Раніцай, калі я прачнулася, нам далі загад збірацца на работу. Мне вельмі хацелася есці. Пад’ехалі машыны, мы пагрузіліся і паехалі. Куды – невядома.

Спыніліся мы перад фабрыкай. Мяне паставілі працаваць пры нейкай машыне. Працавалі з васьмі гадзін раніцы да васьмі гадзін вечара. Абедзены перапынак – адна гадзіна. У дванаццаць гадзін дня нам далі абед, які складаўся з кавалачка хлеба і супу.

Жанчын станавілася менш і менш з кожным днём. Людзі паміралі ад голаду і хвароб.

Аднаго разу, у суботу, у нас чамусьці не стала ніводнага немца. Мы пачалі разыходзіцца хто куды. Кожны стараўся знайсці чаго-небудзь паесці.

Колькі было радасці і шчасця, калі мы даведаліся, што вайна закончылася. Не дай Бог нікому, хто жыве на зямлі, перажыць такое жахлівае гора яшчэ раз.

Так закончыла свой расказ мая бабуля.

Шэпшэлей Іван Уладзіміравіч,
вучань VI класа ДУА «Олтушская сярэдняя школа»
Маларыцкага раёна